

aan Onno van den Muysenberg
organisatie Stadsdeel Zeeburg
van LAGroup
referentie 2009-032 RP 02
datum 29 april 2009

Analyse cultuurbeleid stadsdelen Amsterdam

Inleiding

Deze memo geeft de conclusies van een analyse van het cultuurbeleid van de veertien stadsdelen in Amsterdam. Er is uitgegaan van de documenten en financiële gegevens die door de stadsdelen verstrekt zijn. In de tabel hieronder is weergegeven welke beleidsdocumenten voor deze analyse zijn bestudeerd.

Stadsdeel	Naam document	Periode
De Baarsjes	De verbeelding van De Baarsjes. Nota kunst & cultuur 1999-2002	1999-2002
Bos en Lommer	Kiezen voor kunst: kadernota kunst en cultuur 2007-2011.	2007-2011
Centrum	Cultuurnota Binnenstad. 17 november 2005	2005
Geuzenveld-Slotermeer	Ruimte benutten, krachten bundelen. Beleidsplan cultuur 2009-2012	2009-2012
Noord	Nota kunst en cultuur 2005-2008	2005-2008
Oost-Watergraafsmeer	Het bruisende stadsdeel. Nota kunst en cultuur 2008-2012	2008-2012
Osdorp	Notitie Kunst en Cultuur, 2007	2005, 2007
Oud-West	Oud-West Kunstne(s)t. Kunstnota 2002	2002
Oud-Zuid	Oud-Zuid: Podium voor kunst en cultuur. Visienota, 2005	2005
Slotervaart	Beleidskader kunst en cultuur: 'De aantrekkingskracht van kunst en cultuur', 2009-2012	2009-2012
Westerpark	Kunst in stadsdeel Westerpark anno 2007	2007
Zeeburg	Kunst en Cultuur leeft in Zeeburg! Kunst- en cultuurvisie stadsdeel Zeeburg, 2006.	2006
ZuiderAmstel	Notitie kunst ZuiderAmstel, 2005	2005
Zuid-Oost	Tijd voor talent. Cultuurnota 2008-2011	2008-2011

Algemene conclusies:

- De helft van de stadsdelen beschikt over een actuele beleidsnota, de andere helft heeft geen of een sterk verouderde beleidsnota.
- De helft van de beleidsnota's zijn opgesteld voor een periode van 1 jaar, de andere helft voor een periode van 4 jaar.
- Aansluiting op het beleid van de centrale stad wordt in bijna alle beleidsnota's genoemd, maar worden niet concreet gemaakt. Het lijkt vooral om lippendienst te gaan.
- Nieuw beleid vormt vaak een continuering van het 'oude' beleid.

- Samenwerking tussen de stadsdelen op het gebied van cultuurbeleid is er nauwelijks, met uitzondering van het Cultuurmanifest Nieuw-West, een structurele samenwerking tussen de westelijke stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart, Osdorp en Bos en Lommer.
- Evaluaties van eerder beleid ontbreken grotendeels in de beleidsnota's.

Conclusies over de genoemde legitimatie, doelgroepen, doelstellingen en instrumenten

- Leefbaarheid, identiteit van en binding met het stadsdeel zijn de meest voorkomende legitimaties waarom stadsdelen over een cultuurbeleid beschikken.
- Alle stadsdelen richten zich op de bewoners, de helft ook op kunstenaars en/of creatieve industrie. Alleen stadsdeel Centrum richt zich ook specifiek op bezoekers.
- Het beleid van de verschillende stadsdelen lijkt over het algemeen sterk op elkaar wat betreft de doelstellingen en instrumenten die worden gekozen.
- Het bevorderen van cultuurparticipatie en van leefbaarheid zijn de meest voorkomende doelstellingen.
- De helft van de stadsdelen heeft vier doelstellingen, de rest minder.
- Doelstellingen van het cultuurbeleid hebben vaak ook een welzijnskarakter: leefbaarheid en sociale cohesie.
- Het aantal instrumenten dat stadsdelen elk inzetten om hun doelstellingen te realiseren varieert van vijf tot vierentwintig.
- Kunst in de openbare ruimte, cultuureducatie en cultuurparticipatie/talentontwikkeling zijn de meest voorkomende instrumenten.
- Alle nota's benoemen (soms direct, vaak indirect) doelstellingen en instrumenten. De keuze voor de instrumenten wordt in bijna alle nota's onderbouwd. De mate van onderbouwing van keuze van instrumenten verschilt.
- Er is een groot verschil tussen de inhoud en vorm van de beleidsnota's. Belangrijke verschillen zijn onder meer de mate van operationalisering en de mate van uitwerking van vooral de instrumenten.

Conclusies over het budget

- Samenwerking/overlapping tussen portefeuilles komt in de helft van de beleidsstukken naar voren en vindt dan plaats in de vorm van co-financiering. De meeste voorkomende andere portefeuilles zijn welzijn, onderwijs en economische zaken.
- De inzet van en het budget voor de *backoffice* (van het stadsdeel zelf) wordt in de beleidsnota's beleid nooit benoemd en uitgewerkt (wie, wat doen ze, expertise, enzovoort).
- Een bibliotheek en één of twee grote instellingen (b.v. theater) ontvangen bij de helft van het aantal stadsdelen structurele subsidie. Dit betreft vaak de helft tot twee derde van het totale cultuurbudget.
- Kleinschalige activiteiten worden bij bijna alle stadsdelen jaarlijks zowel structureel als

incidenteel gesubsidieerd.

- Er zijn grote verschillen tussen de budgetten. Het jaarlijks budget varieert van € 45.000 tot € 3.500.000. Het gemiddelde budget is € 1.262.000.
- Er zijn grote verschillen tussen het budget voor exploitatiesubsidies, variërend van € 0 voor de stadsdelen Zeeburg en ZuiderAmstel tot € 3.031.330 voor stadsdeel Noord.
- Er zijn ook grote verschillen in het overige cultuurbudget (exclusief exploitatiesubsidies), variërend van € 90.711 voor stadsdeel Osdorp tot € 512.390 voor stadsdeel Noord.
- Het budget per inwoner is gemiddeld € 24 of, exclusief exploitatiesubsidies, €5.
- Er is sprake van een tweedeling in de cultuurbudgetten van stadsdelen: de stadsdelen met hoge structurele exploitatiesubsidies hebben een budget van meer dan € 25 per inwoner, de stadsdelen met geen of lage structurele exploitatiesubsidies besteden minder dan € 5 per inwoner aan kunst en cultuur.

Stadsdeel	Aantal inwoners	Periode nota	Totale budget	Budget exploitatie-subsidies	% van totale budget	Budget overig	% van totale budget	Structureel budget	% van totale budget	Incidenteel budget	% van totale budget	Totaal budget / inwoner	Overig budget / inwoner
De Baarsjes	33.676	1999-2002	94.000	0	0%	94.000	100%	87.200	93%	6.800	7%	2,79	2,79
Bos en Lommer	30.045	2007-2011	1.278.000	1.200.000	94%	78.000	6%	1.225.000	96%	53.000	4%	42,54	2,60
Centrum	81.318	2005	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb
Geuzenveld-Slotermeer	41.314	2009-2012	1.332.000	1.182.000	89%	150.000	11%	1.272.000	95%	60.000	5%	32,24	3,63
Noord	86.930	2005-2008	3.543.720	3.031.330	86%	512.390	14%	3.543.720	100%	0	0%	40,77	5,89
Oost-Watergraafsmeer	59.044	2008-2012	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb
Osdorp	46.479	2005, 2007	2.452.806	2.362.095	96%	90.711	4%	2.430.781	99%	22.025	1%	52,77	1,95
Oud-West	31.484	2002	840.000	500.000	60%	340.000	40%	790.000	94%	50.000	6%	26,68	10,80
Oud-Zuid	83.319	2005	300.631	100.231	33%	200.400	67%	300.631	100%	0	0%	3,61	2,41
Slotervaart	44.185	2009-2012	1.310.995	1.168.040	89%	142.955	11%	1.275.995	97%	35.000	3%	29,67	3,24
Westerpark	34.320	2007	439.500	23.500	5%	416.000	95%	439.500	100%	0	0%	12,81	12,12
Zeeburg	48.673	2006	100.000	0	0%	100.000	100%	80.000	80%	20.000	20%	2,05	2,05
ZuiderAmstel	47.135	2005	44.508	0	0%	44.508	100%	44.508	100%	0	0%	0,94	0,94
Zuid-Oost	78.922	2008-2011	3.412.386	2.558.614	75%	887.342	26%	3.272.386	96%	140.000	4%	43,24	11,24
Gemiddeld	53.346		1.262.379	1.010.484	52%	254.692	48%	1.230.143	96%	32.235	4%	24,18	4,97

De budgetten zijn exclusief budgetten voor creatieve industrie, betreffen bedragen per jaar en zijn weergegeven in euro's. Er is geen inflatiecorrectie toegepast. Bovenstaande cijfers zijn beschikbaar gesteld door de stadsdelen. Overlap met andere portefeuilles dan cultuur is indien mogelijk voorkomen, maar wordt niet uitgesloten.

Overige conclusies

- In stadsdeel Westerpark zorgt het SerVicePunt Kunst ervoor dat het kunst- en cultuurbeleid wordt uitgevoerd en het begeleidt, stimuleert en initieert activiteiten op het gebied van kunst en cultuur.
- De herinrichting Chassébuurt vormt de aanleiding voor het opstellen van het masterplan, kunst speelt hierin een rol bij de revitalisering van buurt. Doel van het plan: medewerkers en betrokkenen een handvat bieden bij het uitzetten van kunstopdrachten.
- Het Cultuurmanifest Nieuw West is een structurele samenwerking tussen de vier westelijke stadsdelen: Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart, Osdorp en Bos en Lommer.

Het pallet van mogelijkheden

Op basis van de analyse van de beleidsnota's ziet het pallet van mogelijke legitimatie, doelstellingen en doelgroepen er als volgt uit.

Wat noemen de stadsdelen als legitimatie?

- Identiteit, trots zijn op, betrokken zijn bij stadsdeel
- In contact komen/omgang met anderen, verbinden
- Leefbaarheid, levendigheid, aantrekkelijkheid
- Bevordering van creativiteit en inspiratie
- Participatie
- Profilering, zowel binnen als buiten de stad
- Ondersteuning kunstenaars
- Vestigingsvoorwaarde kennisintensieve bedrijven
- Aantrekken van bezoekers van binnen en buiten de stad

Wat noemen de stadsdelen als doelgroepen?

- Bewoners
- Kunstenaars uit de buurt
- Creatieve industrie
- Bezoekers

Wat noemen de stadsdelen als doelstellingen?

- Cultuurparticipatie bevorderen
- Leefbaarheid bevorderen
- Toegankelijkheid, sociale samenhang vergroten
- Kunstenaars ondersteunen
- Stadsdeel vernieuwen, verlevendigen en ontwikkelen
- Creatieve industrie bevorderen
- Cultuureducatie stimuleren
- Identificatie met stadsdeel bevorderen, culturele identiteit versterken